

וְלֹא שְׁלֵטִין עָלֶיהָ. וּבְצַפְרָא קָם מְעַרְסִיהּ בְּעֵי לְבָרְכָא
 לְמַאֲרִיָּה וּלְמִיעֵל לְבֵיתֶיהָ וּלְמִסְגָּד קָמִי הֵיכְלֶיהָ בְּדַחֲלוֹ
 סָגִיא, וּבִתְרַ פֶּן יִצְלִי צְלוֹתֶיהָ וְיִסַּב עֵיטָא מֵאַנּוּן אֲבָהּן
 קַדִּישִׁין דְּכְתִיב, (תהלים ה) וְאֲנִי בְּרַב חֲסֹדֶךָ אָבוּא בֵּיתְךָ
 אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ בִּירְאָתְךָ.

הַכִּי אֲוִקְמוּהָ לָא לְבָעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ לְעֶאֱלָא לְבִי
 כְּנִישְׁתָּא אֶלָּא אִי אֲמַלִּיךְ בְּקַדְמִיתָא בְּאַבְרָהָם יִצְחָק
 וְיַעֲקֹב, בְּגִין דְּאַנּוּן תְּקִינּוּ צְלוֹתָא לְקָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. הָדָא הוּא דְכְתִיב וְאֲנִי בְּרֹב חֲסֹדֶךָ אָבוּא בֵּיתְךָ, דָּא
 אֲבָרְהָם. אֲשֶׁתְּחַוֶּה אֶל הֵיכַל קֹדֶשְׁךָ, דָּא יִצְחָק. בִּירְאָתְךָ,
 דָּא יַעֲקֹב. וּבְעֵי לְאַכְלָלָא לֹון בְּרִישָׁא, וּבִתְרַ פֶּן יִיעוּל
 לְבִי כְּנִישְׁתָּא וְיִצְלִי צְלוֹתֶיהָ. כְּדִין כְּתִיב, (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר
 לִי עֲבָדִי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֲתַפָּאֵר.

רַבִּי פִּינְחָס הוּהוּ שְׂכִיחַ קָמִי דְרַבִּי רְחוּמָאִי בְּכִיף יִמָּא
 דְּגִנוּסָר. וּבַר נֶשׁ רַב וְקִשְׁיָשָׁא דִּיּוֹמִין הוּהוּ וְעֵינּוּי
 אֲסַתְּלָקוּ מְלֻמְחָמִי. אָמַר לְרַבִּי פִּינְחָס וּדְאִי שְׂמַעְנָא
 דִּיּוֹחָאִי חֲבַרְנָא אִית לִיָּה מְרַגְלִית אַבְן טָבָא, וְאֲסַתְּכֻלִּית
 בְּנַהוּרָא דֶּהֱהִיא מְרַגְלִית נְפָקָא כְּנַהֲרֹו דְשְׂמִשָׁא מְנַרְתָּקָה
 וְנַהֲרָא כָּל עֶלְמָא. וְהֵהוּא נַהוּרָא קָאִים מְשִׁמִּיא לְאַרְעָא
 וְנַהֲרִיר כָּל עֶלְמָא עַד דִּיתִיב עֲתִיק יוֹמִין וְיִתִּיב עַל כְּרַסְיָא
 כְּדָקָא יָאוּת. וְהֵהוּא נַהוּרָא כְּלִיל כְּלָא בְּבֵיתְךָ. וּמְנַהוּרָא

דְּאֵתְכִלִּיל בְּבֵיתְךָ. נֶפֶק גְּהִירוֹ דְּקִיק וְזַעִיר וְנֶפֶיק לְבַר
וְנֶהִיר כָּל עֲלָמָא, זַכָּאָה חוּלְקָךְ. פּוֹק בְּרִי, פּוֹק, זִיל
אַבְתֵּרִיָּה דִּהֵהִיא מְרַגְלִית דְּנֶהִיר עֲלָמָא, דִּהָא שְׁעֵתָא
קַיִמָא לָךְ.

נֶפֶק מְקַמִּיָּה וְקָאִים לְמִיעַל בְּהֵהִיא אַרְבָּא וְתַרִּין גּוֹבְרִין
בְּהַדְּיָה. חָמָא תַרִּין צַפְרִין דִּהוּוּ אֲתֵיִן וְטָסִין עַל
יָמָא, רָמָא לֹון קָלָא וְאִמַר צַפְרִין צַפְרִין דִּאֲתוּן טָאֲסִין
עַל יָמָא, חֲמִיתוּן דּוּךְ דְּבַר יוֹחָאִי תַמָּן, אֲשֶׁתְּהִי פּוֹרְתָא
אִמַר, צַפְרִין צַפְרִין זִילוּ וְאֲתִיבוּ לִי. פָּרְחוּ וְאֲזִילוּ, עָאלוּ
בִּימָא וְאֲזִילִי לְהוֹן. עַד דְּנֶפֶק, הָא אֲנוּן צַפְרִין אֲתֵיִן
וּבְפּוּמָא דְּחָדָא מְנִיִּיהוּ פִתְקָא חָדָא וְכֹתִיב בְּגִוּוּהַ דִּהָא בַר
יוֹחָאִי נֶפֶק מִן מְעַרְתָּא (דְּוָא) וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה. אֲזִיל
לְגַבִּיָּה וְאֲשַׁכַּח לִיָּה מְשַׁנְיָא וְגוֹפִיָּה מְלִיא חֲלוּדִין. בְּכָה (דף
יא ע"ב) בְּהַדְּיָה וְאִמַר ווִי דְּחֲמִיתִךְ בְּכַךְ. אִמַר זַכָּאָה חוּלְקִי
דְּחֲמִית לִי בְּכַךְ דִּאֲלִמְלֵא לָא חֲמִיתָא לִי בְּכַךְ לָא הוּינָא
בְּכַךְ

השלמה מזהחשמות (סימן כג)

תָּא חֲזִי הָאִי הַר לִישָׁנָא דִּתְקִיפּוּ הוּא. אִינוּן הָרִים
לְעֵילָא וְאֵלִין צְדִיקִים דִּאֲחִידִן בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל
וְאֶקְרוּן הַר צִיּוֹן הָרִים דְּסַחְרַנִּי יְרוּשָׁלַיִם בְּגִין דְּאִינוּן
מְצוּיִינִין וְאִמַרִין הָאִי לְהָאִי בְּסַטְרָא דִּיחֻדָּא לְשְׁפוּט אֶת

הַר יֵעָשׂוּ דְקַטְרִיגּוֹ מִקְטָרְגָּא מִסְטָרָא דְשְׁמָאֲלָא בְּהַהוּא
 זְמַנָּא (עובדיה א') וְהִיתָה לִּי הַמְּלוּכָה. בְּקַדְמִיתָא אֲקָרִי
 מִמְּלַכָּה בְּגִין דִּינְקָא לְתַרִּין סְטָרִין לִימִינָא וְלִשְׁמָאֲלָא.
 וְהִשְׁתָּא מְלוּכָה אֲקָרִי בְּגִין דִּינְקָא לִימִינָא. הֲדָא הוּא
 דְכַתִּיב (הושע ב') וְאַרְשֶׁתֶּיךָ לִי לְעוֹלָם. וּבְגִין דְּגִלוּתָא לָאו
 לְעוֹלָם הוּא דְהָא יִתְבָּא בְּגִלוּתָא.

תָּא חַזִּי דְסַמִּיךְ לִיה (זכריה י"ד) וְהִיהָ יִי לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ
 בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד בְּגִין דְּעַד
 הַשְׁתָּא פִּד יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא שְׁכִינְתָּא עִמָּהוֹן וּמִלְכָּא בְּלֹא
 מִטְרוּנִיתָא לָאו מִלְכָּא אִיהוּ. אֲבָל הַהוּא זְמַנָּא וְהִיהָ יִי
 לְמַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה יִי אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד,
 פִּד אֶתְדַבְּקַת שְׁכִינְתָּא בְּצַדִּיק פְּדִין הוּא יַחֲוּדָא דְהַכִּי
 אוֹלִיפְנָא בְּרוּזָא דְקָרִית שְׁמַע דְּבַעֵי בְּרַ נֶשׁ לִיחֲדָא
 לְמֵאֲרִיָּה וּלְקִשְׂרָא קְשָׁרִין דְּמַהִימְנוּתָא בְּרַעוּתָא דְלִבָּא.
 וְכֹד מְטִי לְאַחַד אֲבַעֵי לִיה לְכוּוּנָא בְּא' סְתִימָא עֲתִיקָא
 (ס"א עמיקא) דְּכֻלָּא וְח' תְּמַנְיָא דְּרַגִּין עֲלָאִין מִחֲכָמָה
 עֲלָאָה עַד צַדִּיק. וְד' רַבְתָּא אֶתְדַבְּקוּתָא דְּפִנְסַת יִשְׂרָאֵל
 דְּאִיהִי חוּלְקִיָּה דְּדוּד דְּאֲקָרִי עָנִי וְאַבִּיוֹן פִּד אֶתְדַבְּקַת
 לְאִינוֹן דְּרַגִּין דְּלַעִילָא דְּרַמִּיזוֹן בְּא"ת. פְּדִין אִיהִי רַבְתָּא
 וְעֲלָמָא פּוֹלִיָּה יִנִּיק מִינָהּ וְאִינוֹן שְׁדִים דְּאִינוֹן (שיר השירים
 ח) כְּמַגְדָּלוֹת אֲזֵ הָיִיתִי בְּעֵינָיו כְּמוֹצֵאת שְׁלוֹם.

תָּא חֲזִי הָאֵי קָרָא עַל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֲתֹמַר כִּד אֵיהִי
 בְּגִלוּתָא עִם בְּנֵהָא בֵּין אוּמִין דְּעֵלְמָא אֶקְרִי זְעִירָא
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב (שם) אַחֲוֹת לָנוּ קִטְנָה וְעַד יִשְׂרָאֵל
 אֲתַדְבְּרוּ בְּאוּרִייתָא וְאֶזְלִין בְּאַרְחָא קְשׁוּט כְּפִדִּין אֲתַמְלִיִּיא
 וְשָׁלוֹם אֲתַחֲבַר בְּהוּ. אֲתִיבַת אֵיהִי וְאֹמַרְת אֲנִי חוּמָה וְשַׁדִּי
 כְּמַגְדְּלוֹת.

בְּהֵוָא זְמַנָּא דְאֲתַחֲבַר עִמִּי אָז וְשָׁלוֹם. א' רִזָּא
 דְּעֵתִיקָא קְדִישָׁא דְכֻלָּא, ז' שְׁבַע דְרַגִּין וְשָׁלוֹם
 דְאֶקְרִי צְדִיק פִּיּוֹן דְהֵנִי דְרַגִּין מִתַּחֲבָרֵן כְּפִדִּין אָז הֵייתִי
 בְּעֵינֵינוּ כְּמוֹצֵאת שָׁלוֹם. וּמָאן עֵינֵינוּ. אֵינּוֹן ז' דְרַגִּין
 דְאֶקְרוּן עֵינֵי יִי, פְּנֵי יִי, וְכְּפִדִּין שְׁלָמָא לְעֵלְמָא וְשִׁרִיִּיא
 טִיבּוּ דְעֵתִיקָא בְּאַתֵּר דְדַכְר וְנוֹקְבָא וּבְגִין כֶּף פִּקְד מִשָּׁה
 בְּאוּרִייתָא וְאֹמַר (דְּבָרִים ו') שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יִי אֱלֹהֵינוּ יִי אֶחָד.
 לְקִשְׁרָא כּוּלְהוּ קְשָׁרִין דְמַהִימְנוּתָא.

תָּא חֲזִי, כָּל הַמְּאָרִיךְ בְּאַחַד מְאָרִיכִין לוֹ יָמֵינוּ וְשָׁנוּתֵינוּ.
 מֵאֵי טַעְמָא בְּגִין דְאֵיהוּ אֲתֵר דְכָל יוּמִין וְשָׁנִין
 דְּעֵלְמָא בֵּיה תְלִיין בְּרִזָּא דְאֵינּוֹן דְרַגִּין דְרַמִּיזִין בְּאַחַד
 וְאֵינּוֹן עֲשָׂרָה וְכֻלְהוּ חַד וְאֲתַעְרוּ בֵּיה חֲבַרִיִּיא וְאֹמְרוּ
 בְּדַלְתָּ וְשִׁפִּיר. בְּגִין דְהָאֵי אֲתֵרָא דְדַלְתָּ הִיא וְלִית לָהּ
 נְהוּרָא מְדִילֵיהּ. וּבְעֵי בָר נָש לְאַרְכָּא בָּה וְלֹאֲמִשְׁכָּא לָהּ
 בְּרַכָּאן מֵאֵינּוֹן שִׁית סְטָרִין שִׁית בְּנִין עֲלָאִין עַל יְדֵי
 דְצַדִּיק וְאֵינּוֹן שִׁית סְטָרִין רַמִּיזִין בַּח' בְּרִזָּא דְתַמְנִיִּיא.

שִׁית אֲלֵיךָ וְתִרְיֵן לְעֵילָא חֲכָמָה וּבִינָה אַבָּא וְאִמָּא
 לְאוֹסְפָא וְלְאַכְלָלָא לְהוּ לְעֵילָא, וְלְמִיָּהֵב לְהוּ
 בְּרַכָּאן מֵאַבָּא וְאִמָּא עֲלָאָה. דְּהָא לָא שְׂרִיָּא טִיבוּ
 דְּעֵתִיקָא אֲלָא בְּאַתֵּר דְּשָׁלִים, בְּאַתֵּר דְּאַשְׁתַּכַּח דְּכַר
 וְנוֹקְבָא. הֵדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) צְאִינָה וּרְאִינָה
 בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמִּלֶּךְ שְׁלֹמֹה וְגו' בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וְגו'. בְּיוֹם
 חֲתוּנָתוֹ דְּיִיקָא. וְעַל דָּא אָמְרוּ וּבְלִבְד שְׁלָא יַחְטוּף בַּחִי"ת
 אֲלָא בְּעֵי לְאַמְשָׁכָא בְּרַכָּאן מֵאַתֵּר עֲלָאָה דְּכוּלָּא.
 וְלְאַרְקָא בְּאִינוֹן שִׁית בְּנִין. לְבַתָּר לְהָאִי בֵּת דְּלִית לָהּ
 אַחְסָנָא בְּבֵית אָבוּהָ וְאִמָּא אֲלָא הָאִי בְּרָא. וּמִכָּאן
 אוֹלִיפְנָא דְּבְרָא יְרִית לְאַבָּא וְלְאִמָּא וּבְרַתָּא לָא, אֲלָא
 דְּאִית לָהּ מְזוּנֵי מִן בְּרָא אֲלָא בְּעֵי לְאַרְכָּא בְּהָאִי דְּל"ת.
 וְתַמָּן אָמְרִי כַּמָּה בְּעֵי בְּרַ נָשׁ לְאַרְכָּא בְּהָאִי, כְּשִׁיעוּרָא
 דְּיִמְלִיךְ יִתָּה לְעֵילָא וְלְתַתָּא וְלְאַרְבַּע זְווִיין
 דְּעֲלָמָא, רְזָא דְּשִׁית סְטָרִין עֲלָאִין דְּכֻלָּהוּ יִתְחַבְּרוּן עִמָּה
 וְלָא יִתְפָּרְשׁוּן לְעֲלָמִין. וְכֹד בְּרַ נָשׁ מֵאַרְיֵךְ בְּהָאִי כָּל
 אִינוֹן יוֹמִין וּשְׁנִין עֲלָאִין מוֹסְרִין בְּרַכָּאן עַל רִישִׁיָּה
 וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיָּה (יִשְׁעִיָּה מ"ט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי
 אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

תָּא חֲזִי כְּלָלָא דְּאוּרִייתָא בְּהָאִי קָרָא רְמִיזִין וְכְלָלָא דְּכָל
 אִינוֹן אֲמִירָן דְּאַתְבְּרִי בְּהוֹן עֲלָמָא בְּאַחַד רְמִיזִין

הָדָא הוּא דְכְתִיב (איוב כ"ג) וְהוּא בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיִבְנוּ וְנִפְשׁוּ
 אֹתָהּ וַיַּעַשׂ. וּבַהוֹן אֶתְבְּרִי עֲלֵמָא וְעַל דָּא תְנִינן בְּעֶשְׂרֵה
 מֵאֲמֹרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וְכוּ' וְאוּקְיָמָנָא דְכוּלְהוּ י' וְכֻלְהוּ
 כְּלִילָן בְּקִרְא קְדָמָא דְאוּרִייתָא: (עד כאן מזההשמטות)

השלמה מזההשמטות (סימן כד)

בְּרֵאשִׁית רְזָא דְחֲכֻמָּה. בְּרָא. עֲלָא סְתִימָא דְלָא
 אֶתִּידַע (בְּתַר) אֱלֹהִים בִּינָה. א"ת כִּלְלָא
 דְחֶסֶד וּגְבוּרָה. הַשְּׁמַיִם תְּפֹאֲרֹת וְא"ת כִּלְלָא דְנִצְח
 וְהוֹד. וְא"ו הוֹאֵת לְאֶכְלָלָא צְדִיק. הָאֲרֶץ כִּלְלָא דְכְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אֲרֶץ הַחַיִּים וּבְתַר פְּרֻטָּא דְאוּרִייתָא בְּרֻזָּא דְאֵינּוּן
 יוּמִין עֲלֵאִין. בְּרֵאשִׁית מֵאֲמַר הוּא לְקַבֵּל דְרָגָא דְחֲכֻמָּה
 וְאֶקְרִי רֵאשִׁית.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר לְקַבֵּל דְרָגָא דְחֶסֶד דְאִיהוּ
 לִימִינָא. דְהָא מִתְמָן נִפְיֵק נְהוּרָא לְכֻלְהוּ עֲלֵמִין
 בְּרֻזָּא דְיוֹם, הָדָא הוּא דְכְתִיב (תְּהִלִּים נ"ב) חֶסֶד אֵל כֹּל הַיּוֹם
 וּלְקַבְלֵיהּ לְתַתָּא אֲבִרָהּם דְאֶחִיד בְּהָאֵי חוּלְקָא. וּבְגִין כֶּף
 כְּתִיב הָכָא יוֹם אֶחָד, וְהָכָא (יחזקאל לג) אֶחָד הָיָה אֲבִרָהּם
 וּבִיָּה כְּתִיב (ישעיה מ"א) מִי הָעִיר מִמְּזוֹרַח בְּרֻזָּא דְאוֹר דְנִפְיֵק
 מִמְּזוֹרַח.

וְתָא חֲזִי לָא תְשַׁכַּח בְּכֻלְהוּ ז' זְפֵאִין דְאֶחִידֵן לְעִילָא

בְּרֹא דְשִׁמְתֵהוּן בְּשִׁירוֹתָא אֶלְף אֶלָּא אַבְרָהָם וְאַהֲרֹן
 דְאַחֲדִין בְּהַאי חֶסֶד דְּהָא כְּהֻנִּים מְסֻטְרָא דְחֶסֶד אֶתּוּ.
 וְאַף עַל גַּב דְּאַחִיד אַהֲרֹן בְּהוּד, בְּחֶסֶד נְמִי אַחִיד וּמִשָּׁה
 אֶף עַל גַּב דְּאַחִיד בְּנִצָּח, בְּתַפְאֶרֶת נְמִי אַחִיד. לְאַחֲזֹאה
 דְּכוּלָּא חַד וְאַבְרָהָם רִישָׁא לְכֻלְהוּ זַכָּאִין וּמְנִיָּה אֶתְפָּרְשׁוּ
 לְתַתָּא (רנ"ז ע"א) דְּאִיהוּ לִימִנָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַקְרִי
 כְּהֵן הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (תְּהִלִּים ק"י) אַתָּה כְּהֵן לְעוֹלָם עַל
 דְּבְרַתִּי מִלְּכִי צְדָק. וְאַהֲרֹן בְּגִין דְּאִיהוּ כְּהֵן אַחִיד בְּהַאי,
 אַבְל דְּרָגָא דִּילֵיהּ הו"ד אִיהוּ:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל וְכוּ'
 לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּגִבּוֹרָה דְּאַחִיד תַּמָּן יִצְחָק
 וּלְקַבְּלֵיהּ תַּפְאֶרֶת (ס"א לְקַבְּלֵיהּ. תַּא חו"י) מִיָּא אוֹלִידוּ אֶשָּׁא בְּגִין
 כֶּךָ יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מִבְּדִיל. וּבְגִין כֶּךָ לְתַתָּא
 אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק (וּבְהַהוּא יוֹמָא) וּבִיוֹמָא הַהוּא אֶתְבְּרִי
 גִּיהֵנָם דְּנַפְיק מֵהַהוּא אֶשָּׁא תְקִיפָא בְּהַהוּא מַחְלוּקַת וּבְגִין
 כֶּךָ הַהוּא יוֹמָא, יוֹמָא דְּדִינָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקּוּוּ הַמַּיִם לְקַבֵּל דָּא דְּרָגָא דְּתַפְאֶרֶת
 דְּאַקְרִי קוּ הָאֲמֻצְעִי וּלְקַבְּלֵיהּ דִּיעֶקֶב דְּאִיהוּ
 תְּלִיתָאִי וְנָטִיל תְּרִין חוֹלְקִין בְּהַהוּא דָּאֵשׁ וַיְמִים (דָּאֵשׁ הַשָּׁמַיִם)
 מִשָּׁמַיִם וּלְקַבְּלֵיהּ יוֹם תְּלִיתָאִי וְעַל דָּא דְּאַקְרִי יֶעֱקֵב
 אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֶהְלִים. שְׁלִים בְּכוּלָּא. שְׁלִים (בְּרַאשִׁית כ"ה)

בְּחֶסֶד. שְׁלִים בְּדִינָא. שְׁלִים בְּמֵיא שְׁלִים בְּאִשָּׁא. יוֹשֵׁב
אֱהָלִים תְּרִין, חֶסֶד וּגְבוּרָה וְנִטִּיל כֹּלָא וְאִתְעֵבִיד בִּידֵיהּ
רַחֲמִין:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא עֵשֶׁב מִזְרִיעַ זֶרַע יַעַץ
פְּרִי וְגו'. דְּרָגָא דְּצַדִּיק דְּאִקְרִי יַעַץ הַחַיִּים וְאִיהוּ
עוֹשֶׂה פְּרִי, דְּהָא לִית בְּכֻלְהוּ דִּיעֵבִיד פְּרִי בְּרֵי אִיהוּ. זֶרַעוּ
בוּ עַל הָאָרֶץ דִּיִּיקָא. וְלִקְבִלְיָה לְתַתָּא (בראשית מט) בֵּין פּוֹרְת
יוֹסֵף בֵּין פּוֹרְת עֲלֵי עֵינַן. וְאִקְרִי בְּרִית שְׁלָמָא. וּבְגִין כֶּף
תְּרִי זְמַנֵּי בְּהָא יוֹמָא כִּי טוֹב, חֵד לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּתַפְאָרָת
וְחֵד לְקַבֵּל דְּרָגָא דְּצַדִּיק דְּאִיהוּ יוֹמָא דְּשַׁבְתָּא דְּלְעִילָא
וְעֵבִידָתָא אַחְרָא לִית בֵּיהּ אֵלָא זְווג לְאַפְקָא פְּרִי נְשַׁמְתִּין
לְעֵלְמָא, פְּרִי עוֹבְדוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. הָכִי נְמִי לְתַתָּא
דְּזוּוּגָא שְׂרִי בֵּיהּ מְשַׁבֵּת לְשַׁבְתָּא.

תָּא חֲזִי רְזָא עֲלָאָה דְּאוּרִייתָא, מְאִי יַעַץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי,
לְקַבֵּל יוֹמָא דְּשַׁבְתָּא אִיהוּ. וּמְאִי טַעְמָא אִתְכַּלִּיל
בְּיוֹם תְּלִיתָאִי, רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ. בְּגִין דְּתַנִּינָן רַבִּי שְׁמַעוֹן
בֵּין יוֹחָאִי אוֹמֵר מְאִי טַעְמָא פְּתִיב בְּאוּרִייתָא (דברים כד) כִּי
יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וְלֹא כִי תִלְקַח אִשָּׁה לְאִישׁ בְּגִין דְּאַרְחִיָּה
דְּבֵר נָשׁ לְאַהֲדָרָא וְלִמְתַּבַּע אֲנָתוּ. מְתַל לְבֵר נָשׁ
דְּאִתְאֲבִיד לִיהּ אֲבִידָתָא מְאִרִי דְּאֲבִידָתָא מַחְזֵר לְמְתַבַּע
אֲבִידָתָא דִּילִיָּהּ, וְהָאִי צַדִּיק אִישׁ אִקְרִי. הֵדָּא הוּא דְּכֻתִּיב
וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה כְּדִאוּקִימָנָא (בראשית מ"ג)

וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל דְּרַמְיָא בְּיוֹם רְבִיעָאֵי בְּרִזָּא דְּמֵאֲרַת
 חֲסַר סְמִכָּא רְבִיעָאָה מְלֻכּוּתָא דְּדוּד.
 בְּגִין כֶּךָ אַף עַל גַּב דְּאֲתֵרִיָּה דְּהָאֵי צְדִיק יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא
 אֲתַכְּלִיל וְאֲתֵרְמִיז בְּיוֹמָא תְּלִיתָאֵי לְמַהוּי סְמִיךְ לְיוֹם
 רְבִיעָאֵי וְאִיהוּ אֲנָתוּ דִּילִיָּה בְּגִין כֶּךָ מֵאֲרִיָּה דְּאֲבִידָתָא
 מִחֲזוּר עַל אֲבִידָתוֹ וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב לְתַתָּא (בראשית מ"ב) וְיוֹסֵף
 הוּא הַשְּׁלִיט עַל הָאָרֶץ.

אַבְל בְּזַמְנָא דְּאֲתֵי דְּאִיהוּ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים בְּיוֹם שְׁתִּיתָאֵי
 דְּאִיהוּ אֲלָפָא שְׁתִּיתָאָה כִּד יִיְתִי מְשִׁיחָא, דְּיוֹמָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲלָף שְׁנֵין אַף עַל גַּב דְּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל
 חוּלְקָא דִּידָהּ יוֹמָא רְבִיעָאָה, אֲזֵלָא וְאֲתֵרְמִיזָא בְּיוֹמָא
 שְׁתִּיתָאָה לְמַהוּי סְמִיכָא לְבַעְלָה דְּאֲקָרִי צְדִיק יוֹמָא
 דְּשַׁבְּתָא לְתַקְנָא לִיָּה פְתוּרָא וְהָאֵי דְּכְתִיב (זְרֻמָּה ל"א) פִּי
 בְּרָא יְיָ חֲדָשָׁה בְּאָרֶץ נִקְבָּה תְּסוּבֵב גְּבַר דָּא אִיהוּ בְּזַמְנָא
 דְּמְשִׁיחָא דְּאִיהִי בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וַיְהִי
 עָרֵב וַיְהִי בִקְרַיּוֹם הַשְּׁשִׁי. וּמֵאֵי טַעְמָא אֲתוּסַף ה' מָה דְּלָא
 הוּא פִּן בְּשָׂאֵר יוֹמֵי. אַבְל בְּכָל אֲתֵרָא ה' דָּא כְּנָסַת
 יִשְׂרָאֵל דְּאֲתֵיָּא לְאֲזִדְּוּגָא בְּבַעְלָה יוֹמָא דְּשַׁבְּתָא, כִּד
 יִיְתִי לְבַעְלָה (ס"א לָהּ בַּעְלָה) לְאֲקָמָא לָהּ מֵעַפְרָא. וּבְגִין כֶּךָ
 כְּתִיב (זְשַׁעֲיָה כ"ז) וּבָאוּ הָאוֹבְדִים בְּאָרֶץ אֲשׁוּר. דָּא צְדִיק
 וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל.

דָּבַר אַחַר מַאי טַעְמָא אַתְּכִלִּיל בְּיוֹם תְּלִיתָאֵי רְזָא
דְּצַדִּיק בְּגִין דְּתַלְתַּת דְּרַגִּין מִימִינָא וּתְלַתָּא
מִשְׁמַאלָא וְאִיהוּ הוּוּה אֲמַצְעִיתָא דְּגוּפָא לֹא שְׁקָאָה לְכוּלָּא
בְּגִין לְמַנְגַּד שְׁקִיּוּתִיהָ לְיוֹם רְבִיעָאֵי דְּאִיהִי כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל
דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְגַרְמָה, סְמִיךְ לְהָאֵי צַדִּיק. וְתָא חֲזִי הָאֵי
יּוֹמָא דְּשַׁבְּתָא אֲסִיר לְמַעַבְד עֲבִידְתָּא בְּגִין כֶּף אַתְּכִלִּילוּ
בֵּיה תְרִין וַיֹּאמֶר, לְקַבֵּל תְּרִין דְּרַגִּין וְהוּכְפַל בֵּיה כִּי טוֹב.
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּצַדִּיק, מְלִכּוּת
דְּלַעֲיִלָּא דְּלִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילָהּ אֵלָּא מָה
דְּאֲתִיִּיהִיב לָהּ עַל יְדֵי דְּצַדִּיק וּבְגִין כֶּף דּוּד לְתַתָּא עָנִי
וְאֲבִיוֹן אֲחִיד בָּהּ וְאֲצַטְרִיךְ לְאוֹסְפָא לִיה יּוֹמִין וּשְׁנִין וְהָא
אוּקִימְנָא שְׁבַעִים שָׁנָה דְּיִיקָא וְאֲקָרִי יּוֹם רְבִיעָאֵי:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם. לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּנִצְּחָה דְּאִיהוּ
סְמִכָּא יְמִינָא דְּאוּרִייתָא וּלְקַבְּלִיהָ מִשָּׁה לְתַתָּא
סְמִיךְ לְעֵלְמָא בְּאוּרִייתָא הֲדָא הוּוּא דְּכַתִּיב (ירמיה ל"ג) אִם
לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וּלְלִילָהּ וּגו':
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ לְקַבֵּל דְּרַגָּא דְּהוּ"ד דְּאֲחִיד
אַהֲרֹן וְאֲקָרִי יּוֹם שְׁתִּיתָאֵי. תָּא חֲזִי אַהֲרֹן לְתַתָּא
אַף עַל גַּב דְּאֲתִי מַחֲס"ד אֲחִיד לְתַתָּא בְּיוֹם שְׁתִּיתָאֵי
דְּאֲקָרִי הוּ"ד וְעֲבִיד קְרַבְּנִין בְּאִינוֹן מִינֵי בְּעִירוֹן דְּכִיִּין
וְאֲתַבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דִּילִיהָ (לְקַרְבָּא) לְאֲקַרְבָּא כְּנֹסֶת יִשְׂרָאֵל

דַּאתְרִמִּיזָא בֵּיה (בְּצַדִּיק) בְּצַדִּיק לְקִשְׂרָא דְרִגִּין
דְּמַהִּימְנוּתָא וּלְנַחְתָּא רַחֲמֵי לְעֵלְמָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֵׂה אָדָם. הֲאִי אֲמִירָא לְקַבֵּל דְּרִגָּא
עֲלָאָה דְכֻלָּא סְתִימָאָה דְסְתִימִין. בְּעָא לְמַעְבַּד
יִקְרָא לְדִיוֹקְנָא בְּרִזָּא דְאָדָם וּבְכֻלְהוּ דְרִגִּין לְתַתָּא יְהִיב
חִילָא לְאַפְקָא כָּל חַד כְּדָקָא חֲזִי לִיה וְעַבַּד אָדָם דְשְׁלִיט
בְּכֻלָּא בְּעֵלְאֵי וְתַתָּאֵי. וְתָא חֲזִי עַד לָא אֲשְׁלִימוּ אִינוּן
שְׁבַע דְרִגִּין יוֹמִין עֲלָאִין לָא אֲשַׁתְּלִים אָדָם לְעֵילָא. כִּיּוֹן
דְּאֲשַׁתְּלִים לְעֵילָא אָדָם עֲלָאָה, אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא אָדָם
תַּתָּאָה. וּכְלָהוּ עֲלִמִין בְּשְׁלִימוּ. בְּגִין כֶּף שְׁלִטְיָה לְאָדָם
תַּתָּאָה עַל כָּל דְּאֲתַבְּרִי בְּעֵלְמָא בְּגִין דְּאָדָם עֲלָאָה שְׁלִיט
עַל כָּלָא. וּבְגִין כֶּף רִמּוּז בְּהֵאֵי קִרָּא שְׁבַע דְרִגִּין. דְּאִית
בֵּיה שְׁבַע דְרִגִּין עֲלָאִין דְּאֲקָרִי בְּהוּ אָדָם דְּלְעֵילָא
וְאֲשַׁתְּלִים בְּהוּ. בְּגִין כֶּף נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצִלְמֵנוּ, לְמִיָּהֵב לִיה
שְׁפַע מֵהוּא אַתְרָא דְאֲקָרִי חֶסֶד.

תָּא חֲזִי, מֵאֵן דְּהֵאֵי צוּלְמָא עֲלִיה, חֶסֶד אֵל לָא אֲעֵדִי
מְנִיָּה וַיִּתְּבֵא עַל רִישִׁיָּה וְאֲתַחְבַּרְת בֵּיה שְׁכִינְתָּא
בְּסִיפָא (בְּסוּפָא) דִּיוֹמוֹי בְּגִין דְּהֵאֵי חֶסֶד יוֹם רֵאשׁוֹן וְאִיהוּ
רִישָׁא דְכָל יוֹמִין דְּלְעֵילָא וְהֵאֵי צוּלְמָא דְּאֲתִיָּא לִיה מְנִיָּה
לָא אֲסַתְּלַק עַד דְּאֲשַׁתְּלִימוּ יוֹמוֹי בְּהוּא דְרִגָּא דְאֲקָרִי
אַחֲרִית הַיָּמִים וְהוּא דְרִגָּא דְצֶדֶק וְאִיהִי שְׁבִיעָאָה, שְׁנַת

השמיטה בִּהְיוֹא דְרָגָא אֲשֶׁלִּימוּ יוֹמוֹי דְּבַר נֶשׁ כַּד
 אֲשֶׁתְּלִימוּ שְׁבַעִין שָׁנִין לְקַבֵּל שְׁבַע דְרָגִין, עֲשָׂרָה לְכָל
 דְרָגָא. הֵדָא הוּא דְכֹתִיב (תהלים צ) יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בֵּהֶם שְׁבַעִים
 שָׁנָה. מֵאֵן בֵּהֶם, בְּאֵינוֹן יוֹמִין וּשְׁנַיִן דְלַעִילָא. וְאֵם
 בְּגִבּוֹרוֹת שְׁמַנִּים.

תָּא חֲזִי, בְּנֵי חַיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְזֻכוֹתָא תְּלִיא מְלֵתָא. רוֹא
 דְאֵינוֹן שָׁב בְּדְרָגִין (לדעתי צ"ל שבע דרגין) דְּבִהוֹן זְכוֹת
 וְחוּבָא בְּרוּא דְחַס"ד וּגְבוּרָה. דְאֵי הָכִי לָא הוּוּה לִיה לְבַר
 נֶשׁ לְמַהוּי חַי בַּר מְשַׁבְּעִין. אֶלָּא בְּמִזְלָא עֲלָאָה עֲתִיקָא
 דְכֻלָּא תְּלִיין. בְּגִין כֶּף אִיהוּ מוֹסִיף עַל כָּל יוֹמוֹי דְכָל בַּר
 נֶשׁ כְּרַעוּתִיהָ.

וְתָא חֲזִי הָכִי אוֹלִיפְנָא בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מַלְכָּא,
 דְּבִלְיִלָּא בִּתְרָאָה דְחָגָא, אֵי יִסְתַּכַּל בַּר נֶשׁ
 בְּצוּלְמָא דִּילִיה וְחֲזִי לִיה שְׁלִים, לָא אֲתַגְזֹר עֲלוּי מִיתָה.
 וּמְאִי טַעְמָא בְּהָאֵי לִילִיא, בְּגִין דְּזוּ יוֹמִין דְחָגָא לְקַבֵּל
 שְׁבַעָא יוֹמִין עֲלָאִין אֵינוֹן. דְכָל יוֹמִין וּשְׁנַיִן דְעֲלָמָא בְּהוּ
 תְּלִיין, וְאֵינוֹן רְמִיזוֹן בְּקָרָא (דבריי הימים א כט) דְּלֶךְ יִי הַגְּדוּלָּה
 וְגו' שִׁירוּתָא דְלֶהוֹן חַס"ד וְסִיּוּמָא דְלֶהוֹן מִמ"לכָּה, כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל, אַחֲרִי"ת הַיְמִים. אֲשֶׁתְּכַח שְׁבִיעָאָה אַחֲרִית.

וְכַד אֲתִיא הָאֵי לִילִיא דְשְׁבִיעֵי אֲתַחֲזִי אֵי אֲשֶׁתְּלִימוּ
 יוֹמוֹי בְּהָאֵי אַחֲרִית. וְאֵי הָאֵי צוּלְמָא עֲלָאָה חֲזִי

עליה, חס"ד אל יתהדר עליה כדבדמיתא ולא מסתפי
 מהאי דינא דצד"ק ואיהי בהדיה בשלימו בחדוותא
 ואהדרת ליה אנפין. ובגין כך אזהר לון קודשא בריך
 הוא לישראל לאשתזבא מדינוי דהאי צד"ק, ולחפאה
 סכת שלמא עלייהו ולמיתב בצלא דמהימנותא. הדא
 הוא דכתיב (ויקרא כ"ג) בסכות תשבו שבעת ימים לאכללא
 להאי דרגא דלעילא ולאוספא ביה ברכה מים (ממנין)
 עלאין, בגין דהאי יומא שביעאה איהו כנסת ישראל
 אנו מקיפין להאי מזבח עלאה באינון תרין למודים
 דאינון ערבי נחל ועבדין בה נסוך המים ויהיב צדי"ק
 באינון שתין דאינון מו' ימי בראשית כלא ברזא
 דחכמתא.

ולבתר (במדבר כ"ט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. עבדו
 כנישתא לאינון שבע יומין עלאין ועבדו יומא
 טבא, בגין דאשתזבתון מדינוי דההוא יומא שביעאה.
 בגין כך פתיב בצלמנו כדמותנו לקבל יומא תנינא
 גבורה, חולקיה דיצחק. כדין אית לבר נש למשוי להאי
 דמותנו ולאדתמי בעובדוי לאינון עלאין. וכל דא למה
 בגין דקודשא בריך הוא יהב בידי דבר נש, דאי בעי בר
 נש למדמי גרמיה לאינון דלעילא אשתלים בהו ולא
 מסתפי מהאי מדת דינא עלאה.

וַיֵּרְדוּ בְדַגַּת הַיָּם לְקַבֵּל דְּרָגָא דְנִצְ"ח דְאַחִיד בֵּיהּ מֹשֶׁה
 דַּגַּת הַיָּם בְּהֵוֹא דְרָגָא אֶתְבְּרִיאוּ וַיְהִיב לֹון
 סְתִימָא דִּסְתִימִין חִילָא לְמִשְׁלַט עַלְיֵיהּ, אִי דְמִי בַר נֶשׁ
 לְעֵלְאִין, וְאִי לָא דְמִי לְעֵלְאִין יֵרְדוּ. וְנוּנִי יִמָּא שְׁלִטִין
 בְּהוּ בְּבַנֵי נֶשׂא. וּבְגִין כֶּךָ אֲזַהֲרַת לֹון אֹרְיֵיתָא
 דְאַתְיֵיהִיבַת עַל יַדֵי דְמֹשֶׁה (דְּבָרִים ל') וּבַחֲרַת בַּחֲיִים.

תָּא חֲזִי מֹשֶׁה כַּד אֶתְרַמֵי לְיִמָּא לָא שְׁלִטוּ עַלְיָהּ נוּנִי יִמָּא
 וְלָא אֶסְתַּפֵּי מִנֵּיהּ בְּגִין דְאִיהוּ הָוֵה זְמִין לְקַרְבָּא
 לְעֵילָא וְלֵאֲתֵדְבִקָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלִבְתָר כַּד
 אֶתְדַבֵּק שְׁלִיט עַל נוּנִי יִמָּא. וְרַמְזוּ לְאַהֲרֹן אַחֻי דִּימַחֵי יֵת
 יִמָּא וַיִּמּוּתוּן נוּנִי וְאִיהוּ לָא עֵבִיד חֲכִי, בְּגִין דְהֵתִיא
 דְרָגָא דִּילֵיהּ שְׁלִיט עַלְיֵיהּ וּבֵיהּ אֶתְבְּרִיאוּ וְלָא בְּעָא
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּימַחֵי אִיהוּ, בְּגִין לְאַתְהַפְכָּא לְהוּ
 לְאוֹיִב. וְכַד בַר נֶשׁ אֲזִיל בְּאַרְחֻי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כְּתִיב עַלְיָהּ (ישעיה מ"ג) כִּי תַעֲבוֹר בַּמִּים אִיתָךְ אֲנִי וְגו'. דְהָא
 וַיֵּרְדוּ בְדַגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם לְקַבֵּל דְרָגָא דְשָׁמַיִם.
 דְבַהֲהוּא דְרָגָא שְׁלִיט עַלְיֵיהּ וְדָא תַפְאָר"ת.

וְאִף עַל גַּב דְּבַדְרָגָא דְנִצְ"ח אֶתְעַבְּידוּ כֹּל נוּנִי יִמָּא
 וְעוֹפֵי, לָא כְּתִיב תַּמָּן אֶלָּא עוֹף כַּנָּף אֲבַל הַשְׁתָּא
 קָרִי לְהוּ עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּגִין דְּבַר נֶשׁ לָא שְׁלִיט עַלְיֵיהּ
 אֶלָּא מִסְטָרָא דְשָׁמַיִם. וּבְבַהֲמָה שְׁלִיט עַלְיֵיהּ בְּרוּזָא

דְהוּ"ד דִּיהִיב לִיה סִיּוּעָא דְהָא בְּהֵוּא יוּמָא אַתְּבְּרִיאֻ
 בְּעִירָן. וּבְכָל הָאָרֶץ שְׁלִיט בְּרִנָּא דְצְדִיק דְאֶקְרִי כ"ל
 וְאִיהוּ שְׁלִיט עַל הָאָרֶץ אֲרַעָא עֲלָאָה. הָכִי נִמִּי בַר נֶשׁ
 לְתַתָּא שְׁלִיט עַל אֲרַעָא תַתָּאָה בְּגִין דְּכוּלָּא בֵּיה. וּבְכָל
 הַרְמֵשׁ הַרּוּמֵשׁ עַל הָאָרֶץ שְׁלִיט עֲלֵיהּוּ בַר נֶשׁ מִסִּיּוּעָא
 דְאַתֵּיהִיב לִיה מֵאָרֶץ הַחַיִּים מַלְכוּת עֲלָאָה: (עד כאן

(מחודש מטות)

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּפַקוּדֵי אֲוִרֵיתָא. וְאָמַר פַּקוּדֵי
 אֲוִרֵיתָא דִּיהִב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ
 בְּאֲוִרֵיתָא בְּאֲרַח כְּלָל כְּתִיבִי: בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים.
 הַדָּא הִיא פַּקוּדָא קְדֻמָּאָה דְכָלָּא. וְאֶקְרִי פַּקוּדָא דָּא
 יִרְאֵת ה' דְאֶקְרִי רֵאשִׁית. דְכְּתִיב, (תהלים קיא) רֵאשִׁית חֲכֻמָּה
 יִרְאֵת יי. (משלי א) יִרְאֵת יי רֵאשִׁית דַּעַת. בְּגִין דְּמְלָה דָּא
 רֵאשִׁית אֶקְרִי. וְדָא אִיהִי תַרְעָא לְאַעְלָא גוּ מְהִימְנוּתָא.
 וְעַל פַּקוּדָא דָּא אַתְּקִיִּים כָּל עֲלָמָא.

יִרְאָה אַתְּפַרְשׁ לְתַלְתַּת סְטְרִין. תְּרִין מְנִיִּיהוּ לִית בְּהוּ
 עֵיקְרָא כְּדָקָא יְאוּת, וְחַד עֵיקְרָא דִּירְאָה. אִית בַּר
 נֶשׁ דְּדַחִיל מִקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִין דִּיִּיחּוּן בְּנוּהִי וְלֹא
 יְמוּתוּן. אוּ דַּחִיל מִעוֹנָשָׁא דְגוּפִיָּה אוּ דְמִמוֹנִיָּה. וְעַל דָּא
 דַּחִיל לִיה תְּדִיר. אֲשַׁתְּכַח יִרְאָה דְאִיהוּ דַּחִיל לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא לָא שׁוּי לְעֵקְרָא. אִית בַּר נֶשׁ דְּדַחִיל מִן

קוֹדֶשׁא בְּרִיףּ הוּא בְּגִין דְּדַחִיל מְעוֹנָשׂא דִּהְהוּא עֲלֵמָא
וְעוֹנָשׂא דְּגִיּהֲנָם. תִּרִין אֲלִין לָאו עֵיקְרָא דִּירָאָה אַנּוּן
וְשִׂרְשָׂא דִּילִיָּה.

יֵרָא"ה דִּיאִהִי עֵקְרָא, לְמַדְחַל בַּר נָשׁ לְמֵאֲרִיָּה בְּגִין
דִּיאִהוּ רַב וְשְׁלִיט עֵקְרָא וְשִׂרְשָׂא דְּכָל עֲלָמִין
וְכָלָא קַמִּיָּה כְּלָא חֲשִׁיבִין. כְּמָה דְּאֲתַמַּר (דניאל ד) וְכָל דִּיִּירִי
אַרְעָא כְּלָא חֲשִׁיבִין. וְלִשְׂוֹאָה רְעוּתִיָּה בְּהֵהוּא אַתְר
דִּיאֲקָרִי (נ"א ב) יֵרָאָה.

בְּכָה רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְאֲמַר ווִי אִי אִימָא ווִי אִי לָא אִימָא.
אִי אִימָא יְנַדְעוֹן חֲשִׁיבִין הִיף יְפֻלְחוֹן לְמֵאֲרִיָּהוֹן. אִי
לָא אִימָא יֵאבְדוֹן חֲבַרְיָא מְלָה דָא. בְּאַתְר דִּירָאָה
קִדִּישָׂא שְׂרִי, מְלַרְע אִית יֵרָאָה רְעָה דְּלָקִי וּמְחִי וּמְקֻטְרָג
וְאִיָּהִי רְצוּעָה לְאַלְקָאָה חֲשִׁיבִיָּא. וּמֵאֵן דְּדַחִיל בְּגִין עוֹנָשׂא
דְּמְלָקִיוּתָא וְקֻטְרוּגָא כְּמָה דְּאֲתַמַּר. לָא שְׂרִיא עֲלִיָּה הֵהִיא
יֵרָאָת ה' דִּיאֲקָרִי יֵרָאָת ה' לְחַיִּים. אֲלָא מֵאֵן שְׂרִיא עֲלִיָּה
הֵהִיא יֵרָאָה רְעָה. וְאַשְׁתַּכַּח דִּשְׂרִיא עֲלִיָּה הֵהִיא רְצוּעָה
יֵרָאָה רְעָה וְלָא יֵרָאָת ה'.

וּבְגִין כִּף אַתְר דִּיאֲקָרִי יֵרָאָת ה' רֵאשִׁית דַּעַת אֲקָרִי. וְעַל
דָא אַתְכְּלִיל הָכָא פְּקוּדָא דָא. וְדָא עֵקְרָא וִיסוּדָא
לְכָל שְׂאָר פְּקוּדִין דִּיאוֹרִיָּתָא. מֵאֵן דְּנָטִיר יֵרָאָה (דא) נָטִיר
כְּלָא. לָא נָטִיר יֵרָאָה לָא נָטִיר פְּקוּדִי אוֹרִיָּתָא, דִּהָא דָא

תִּרְעָא דְכֻלָּא. וּבְגִין כֵּן כְּתִיב בְּרֵאשִׁית דְּאִיהִי יִרְאָה,
 בְּרֵא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא
 עֵבֵר עַל פְּקוּדֵי דְּאוּרִייתָא. וְעוֹנֵשָׁא דְּמָאן דְּעֵבֵר עַל דָּא
 הָאִי רְצוּעָה רְעָה אֱלֹקֵי לֵיהּ. וְהֵינּוּ וְהָאָרֶץ הִיתָה תְּהוּ
 וּבְהוּ וְחֻשְׁךָ עַל פְּנֵי תְּהוּם וְרוּחַ אֱלֹהִים. הָא אֲלִין אַרְבַּע
 עוֹנֵשִׁין לְאַעֲנֵשָׁא בְּהוּן חֲיִיבִיא.

תְּהוּ דָּא חֲנֻקָּה, דְּכְתִיב, (ישעיה לד) קוּ תְּהוּ (זכריה ב) חֻבַּל מִדָּתָה.
 בְּהוּ דָּא סְקִילָה, אַבְנִין דְּמִשׁוּקְעִין גּוּ תְּהוּמָא רַבָּא
 לְעוֹנֵשָׁא דְּחֲיִיבִיא. וְחֻשְׁךָ דָּא שְׂרִיפָה, דְּכְתִיב, (דברים ה)
 וַיְהִי כִשְׂמֵעְכֶם אֶת הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֻשְׁךָ (דברים ד) וְהָהָר בּוֹעֵר
 בָּאֵשׁ עַד לֵב הַשָּׁמַיִם חֻשְׁךָ כּו'. וְדָא אִשָּׁא תְּקִיפָא דְּעַל
 רִישֵׁיהוּן דְּחֲיִיבִיא שְׂרִי לְאוּקְדָא לּוּן. וְרוּחַ דָּא הָרַג
 בְּסִיפָה. רוּחַ סְעָרָה חֲרַבָּא מְשַׁנָּנָא הִיא מְלַהֲטָא בֵּיהּ. כְּמָא
 דְּאֵתְ אָמַר, (בראשית ג) וְאֵת לֵהֵט הַחֲרֹב הַמֵּתֵהֶפֶכֶת וְאֶקְרִי
 רוּחַ. הָאִי עוֹנֵשָׁא לְמָאן דְּיַעֲבֵר עַל פְּקוּדֵי אוּרִייתָא.
 וּכְתִיב לְבַתֵּר יִרְאָה, רֵאשִׁית, דְּאִיהִי כְּלָלָא דְּכֻלָּא. מְכָאן
 וְהִלָּאָה שְׂאָר פְּקוּדֵין דְּאוּרִייתָא.

פְּקוּדָא תְּנַיִנָּא דָּא אִיהִי פְּקוּדָא. דְּפְקוּדָא דְּיִרְאָה
 אֵתְאַחַדְתָּ בָּהּ וְלֹא נִפְקָא מִינָּהּ לְעֵלְמִין. וְאִיהִי
 אֶהְבָּ"ה. לְמַרְחָם בַּר נָשׁ לְמַאֲרִיָּה רְחִימוּ שְׁלִים. וּמָאן אִיהוּ
 רְחִימוּ שְׁלִים. דָּא אֶהְבָּה רַבָּה דְּכְתִיב, (בראשית יז) הַתְּהַלֵּךְ

לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים שְׁלִים בְּרַחֲמוֹתָא. וְדָא הוּא דְכָתִיב
 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹרֶךְ דָּא רַחֲמוֹ שְׁלִימוֹתָא דְאַקְרִי (פְּקוּדֵי
 רנ"ד ב) אֶהְבֶּה רַבָּה. וְהִכָּא אִיהוּ פְּקוּדָא לְמַרְחָם בַּר נִשְׁ
 לְמַאֲרִיָּה כְּדָקָא יְאוּת.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אַבָּא, רַחֲמִיתָא בְּשְׁלִימוֹ אֲנָא שְׁמַעְנָא
 בֵּיתָא. אֲמַר לִיָּה אִימָא בְּרִי קָמִי דְרַבִּי פִּינְחָס דְהָא
 אִיהוּ בְּהָאֵי דְרָגָא קָאִים. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶהְבֶּה רַבָּה
 הֵיִינוּ אֶהְבֶּה שְׁלִימוֹתָא בְּשְׁלִימוֹ דְתַרִּין סְטָרִין, וְאִי לָא
 אֲתַכְּלִיל בְּתַרִּין סְטָרִין לָאו (דף יב ע"א) אִיהוּ אֶהְבֶּה כְּדָקָא
 יְאוּת בְּשְׁלִימוֹ.

וְעַל דָּא תַּנְיִנָן בְּתַרִּין סְטָרִין אֲתַפְּרֵשׁ אֶהְבֶּה רַחֲמוֹ
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא. אִית מָאן דְּרַחֲמִים לִיָּה מְגוּ
 דְּאִית לִיָּה עוֹתָרָא, אֹרְכָא דִּיּוּמִין, בְּנִין סַחְרָנִיָּה, שְׁלִיט
 עַל שְׁנָאוֹי, אֲרַחוּי מִתְתַּקְּנָן לִיָּה, וּמְגוּ כֶּךָ רַחֲמִים לִיָּה. וְאִי
 לְהָאֵי יְהָא בְּהַפּוּכָא וַיְהִי־דַר עֲלִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא
 גְּלָגוּלָא דְּדִינָא קְשִׁיא, יְהָא שְׁנִיא לִיָּה וְלָא יְרַחֲמִים לִיָּה
 כְּלָל. וּבְגִין כֶּךָ רַחֲמוֹ דָּא לָאו אִיהוּ אֶהְבֶּה דְּאִית לִיָּה
 עַקְרָא.

רַחֲמוֹ דְּאַקְרִי שְׁלִים הֵהוּא דְּהוּי בְּתַרִּין סְטָרִין בֵּין
 בְּדִינָא בֵּין בְּטִיבוֹ. וְתַקּוּנָא דְּאַרְחוּי דְּרַחֲמִים לִיָּה
 לְמַאֲרִיָּה כְּמָה דְּתַנְיִנָן אֶפְלוּ הוּא נְטִיל נְשַׁמְתָּךְ מִינָךְ. דָּא

אִיהוּ רְחִימוּ שְׁלִים דְּהוּי בְּתָרִין סְטָרִין (יז ע"ב). וְעַל דָּא אִוּר
 דְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית נִפְק וּלְבַתֵּר אֲגָנִיו. כִּד אֲגָנִיו נִפְק
 דִּינָא קִשְׂיָא וְאִתְּכַלִּילוּ תָרִין סְטָרִין כְּחֵדָא לְמַהוּי שְׁלִימוּ
 דָּא אֲהֵבָה כְּדָקָא יָאוּת.

נְטָלִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיָּה. אֲתָא רַבִּי פִּינְחָס וּנְשָׁקִיָּה
 וּבִרְכִיָּה וְאָמַר בּוֹדֵאֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁדַרְנֵי
 הָכָא. דָּא הוּא (לעיל דף י"א ע"א) נִהִירוּ דְּקִיק דְּאָמְרוּ לִי
 דְּאִתְּכַלִּיל בְּבֵיתָאֵי וּלְבַתֵּר נִהִיר כָּל עֲלָמָא. אָמַר רַבִּי
 אֶלְעָזָר וְדֵאֵי לָא אִיצְטְרִיךְ לְאַתְנָשֵׁי יְרָא"ה בְּכָל פְּקוּדִין,
 כָּל שִׁכְנָן בְּפְקוּדָא דָּא אִצְטְרִיךְ יְרָאָה לְאַתְדַּבְּקָא בְּהֵאֵי.
 הֵיךְ אֲתַדְּבַקָא. אֲהֵבָה אִיָּהּ בְּסִטְרָא חַד טַב כְּמָה דְּאִתְּמַר
 דִּיְהֵב עוֹתָרָא וְטַב אֲוֹרְכָא דְּחֵיֵי בְּנֵי מְזוּנֵי, כְּדִין אִיצְטְרִיךְ
 לְאַתְעָרָא יְרָאָה וּלְמַדְחַל דְּלָא יְגְרוּם חוּבָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב, (משלי כח) אֲשֶׁרֵי אָדָם מִפְּחַד תָּמִיד, בְּגִין דְּהָא כְּלִיל
 יְרָא"ה בְּאַהֲבָה.

וְהֵכִי אִצְטְרִיךְ בְּסִטְרָא אַחְרָא דְּדִינָא קִשְׂיָא לְאַתְעָרָא
 בֵּיהּ יְרָאָה. כִּד חָמֵי דְּדִינָא קִשְׂיָא שְׂרִיא עֲלוּי, כְּדִין
 יִתְעַר יְרָאָה וַיִּדְחַל לְמֵאֲרִיָּה כְּדָקָא יָאוּת וְלָא יִקְשָׁה לְבֵיהּ.
 וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי כח) וּמִקְשָׁה לְבוֹ יִפּוֹל בְּרָעָה. בְּהֵהוּא
 סְטָרָא אַחְרָא דְּאִקְרִי רָעָה. אֲשֶׁתְּכַח יְרָאָה דְּאִתְאַחַדַּת
 בְּתָרִין סְטָרִין וְאִתְּכַלִּילַת מְנִיָּהּ. וְדָא אִיָּהּ אֲהֵבָה
 שְׁלִימָתָא כְּדָקָא יָאוּת.

פְּקוּדָא תְּלִיתָא לְמַנְדַּע דְּאִית אֱלֹהָא רַבְרָבָא וְשְׁלִיטָאָה
 בְּעַלְמָא. וְלִיִּיחְדָא לִיה בְּכַל יוֹמָא יְחוּדָא כְּדָקָא
 יָאוּת בְּאַנוּן שִׁית סְטָרִין עֲלָאִין. וְלְמַעַבְד לֹון יְחוּדָא חֲדָא
 בְּשִׁית תְּבִין דְּשִׁמְע יִשְׂרָאֵל וְלִכְוּנָא רְעוּתָא לְעִילָא
 בְּהַדְיָהוּ. וְעַל דָּא אֶחָד אֶצְטְרִיךְ לְאַרְכָּא לִיה ^(ב"א) כְּשִׁית
 בְּשִׁית תְּבִין. וְדָא הוּא דְכְּתִיב יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם
 אֶל מְקוֹם אֶחָד. יִתְכַנְשׁוּן דְּרַגִּין דִּתְחוּת שְׁמִיָּא לְאַתְאַחְדָּא
 בֵּיה ^(יְרָאָה) לְמַהוּי בְּשְׁלִימוּ לְשִׁית סְטָרִין כְּדָקָא יָאוּת. וְעַם
 כָּל דָּא בְּהַהוּא יְחוּדָא אֶצְטְרִיךְ לְקִשְׂרָא בֵּיה יְרָאָה
 דְּאֶצְטְרִיךְ לְאַרְכָּא בְּדַלְ"ת דְּאֶחָד. דְּדַלְ"ת דְּאֶחָד גְּדוּלָּה.
 וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וְתִרְאָה הַיְבִשָּׁה דִּתְתַחְזִי וְתִתְקַשֵּׁר דַּלְ"ת
 דְּאִיהוּ יְבִשָּׁה בְּהַהוּא יְחוּדָא.

וְלִבְתַּר דְּאִתְקַשֵּׁר תַּמָּן לְעִילָא אֶצְטְרִיךְ לְקִשְׂרָא לָהּ
 לְתַתָּא בְּאַכְלוּסְהָא בְּשִׁית סְטָרִין אַחְרַנִּין
 דְּלַתְתָּא, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד. דְּאִית בֵּיה
 שִׁית תְּבִין אַחְרַנִּין דִּיחֻדָּא. כְּדִין מַה דִּהוּת יְבִשָּׁה
 אֶתְעֵבִידַת אַרְץ לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין וְלִנְטָעָא אִילָנִין.
 וְהֵינּוּ דְכְּתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיְבִשָּׁה אֶרֶץ בְּהַהוּא יְחוּדָא
 דְּלַתְתָּא אֶרְעָא רְעוּא שְׁלִים כְּדָקָא יָאוּת. וְעַל דָּא כִּי
 טוֹב, כִּי טוֹב תִּירִי זְמַנִּי. חַד יְחוּדָא עֲלָאָה וְחַד יְחוּדָא
 תַּתָּאָה. כִּיּוֹן דְּאִתְאַחִיד בְּתִרִין סְטָרִין מְכָאן וְלַהֲלָאָה

תִּדְשָׂא הָאָרֶץ דְּשָׂא. אֶתְתַּקְנַת לְמַעַבְד פִּירִין וְאִיבִין
כְּדָקָא יָאוּת.

פְּקוּדָא רְבִיעָאָה לְמַנְדַּע דְּה' הוּא הָאֱלֹהִים, כְּמָא דְאַתְּ
אָמַר, (דברים ד) וַיִּדְעַת הַיּוֹם וְהַשְּׁבוֹת אֶל לְבַבְךָ פִּי
יִי הוּא הָאֱלֹהִים. וְלֹא־תִכְלֹלָא שְׂמָא דְאֱלֹהִים בְּשְׂמָא דִּיִּי.
לְמַנְדַּע דְּאֲנוּן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא. וְהִינוּ רוּזָא דְכְתִיב יְהִי
מְאֹרֶת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ. לְמַהוּי תִּרִין
שְׂמָהֶן חַד בְּלָא פְרוּדָא כָּלֵל. לְאֶתְכְּלֹלָא מְאֹרֶת חֶסֶד
בְּשְׂמָא דְשָׁמַיִם (נ"א דְרָשִׁים) דְּאֲנוּן חַד וְלִית בְּהוּ פְרוּדָא.
נְהוּרָא אוּכְמָא בְּנְהוּרָא חִיוּוּרָא לִית בְּהוּ פְרוּדָא וְכֹלָא חַד.
וְדָא הוּא עֲנַנָּא חִיוּוּרָא דִּימָמָא וְעֲנַנָּא דְאַשְׁתָּא
בְּלִילִיא. (כְּמָה דְאָמְרוּ חֲבֵרִיא) מִדַּת יוֹם וּמִדַּת לַיְלָה. וְלֹא־תַתְּקִין
דָּא בְּדָא לְאֲנְהָרָא כְּמָה דְאַתְמַר לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ.

וְדָא חוּבָה דְּהוּא נַחֲשׁ קְדַמָּאָה חֲבַר לְתַתָּא וְאַתְפְּרִישׁ
לְעֵילָא. וּבְגִין כְּךָ גַּרְם מַה דְּגַרְם לְעֵילָא. בְּגִין
דְּאַצְטְרִיךְ לְאַפְרָשָׂא לְתַתָּא וּלְחַבְרָא לְעֵילָא. וּנְהוּרָא
אוּכְמָא אֲצְטְרִיךְ לְאַתְאַחַדָּא לְעֵילָא בְּחַבּוּרָא חֲדָא.
וְלֹא־תַתְּאַחַדָּא לְבַתַּר בְּאַכְלוּסְהָא בִּיחּוּדְהָא וְלֹא־פְרָשָׂא לָהּ
מִסְטְרָא בִּישָׂא. וְעַם כָּל דָּא אֲצְטְרִיךְ לְמַנְדַּע דְּאֱלֹהִים יִי
כָּלָא חַד בְּלָא פְרוּדָא. ה' הוּא הָאֱלֹהִים. וְכַד יִנְדַּע בַּר
נֶשׁ דְּכֹלָא חַד וְלֹא יִשׁוּי פְרוּדָא, אֲפִילוּ הֵהִיא סְטְרָא